

#	Pag	Vraag
1	17	<p>Uitvoeringsprogramma Verkeer</p> <p>Wij weten dat er diverse groepen waaronder veilig verkeer Nederland en Vrienden van Dalfsen bezig zijn met een plan voor de rondweg.</p> <p>1. Bent u hiervan op de hoogte?</p> <p>Antwoord <i>Ja, we zijn hiervan op de hoogte.</i></p> <p>2. En is hier al eventueel een bedrag voor gereserveerd dan wel begroot?</p> <p>Antwoord <i>Wij hebben hier geen bedrag voor gereserveerd of begroot.</i></p>
2	18	<p>Ondersteuningspakket lokale energie</p> <p>Is dit de ondersteuning waarvan sprake zou zijn nu het lokale energiebedrijf geen doorgang vindt?</p> <p>Antwoord <i>Ja, dat klopt.</i></p>
3	19	<p>Omgevingsdienst IJsselland</p> <p>U schrijft; "De Omgevingsdienst IJsselland is op dit moment niet zelfstandig robuust, het voldoen aan de robuustheid kan waarschijnlijk niet zonder financiële gevolgen."</p> <p>1. Wat verstaat u onder niet robuust?</p> <p>Antwoord <i>De Omgevingsdienst IJsselland voldoet niet aan de robuustheidseisen uit het programma IBP-VTH, een landelijk programma met als doelstelling robuuste omgevingsdiensten in Nederland. De Omgevingsdienst IJsselland is langs de lat gelegd van de landelijke eisen met de conclusie dat de dienst momenteel niet robuust is. Vanuit het programma wordt gesteld dat de Omgevingsdienst te weinig menskracht heeft om de VTH-taken adequaat uit te voeren, zowel volgens de landelijke normen als het door de gemeenten en provincie vastgestelde beleid. Samen met de gemeenten en provincie werkt de Omgevingsdienst aan een ontwikkelplan om meer robuust te worden. De mogelijk te nemen stappen en maatregelen worden uitgewerkt waarbij uiteraard ook de financiële impact aan de orde is van bijvoorbeeld investeren in passend toezicht en handhaving, opleiding van medewerkers en vergroten van ontwikkelkracht van de organisatie.</i></p> <p>2. Welke financiële gevolgen verwacht u?</p> <p>Antwoord <i>Uit een eerste toetsing blijkt dat de Omgevingsdienst IJsselland circa 20% onder de landelijke norm presteert, zowel wat betreft beschikbare financiële middelen als personele capaciteit. De geconstateerde tekorten en de bijbehorende financiële behoeften zullen worden meegenomen in de gesprekken met het Rijk met het oog op het zogenoemde "ravijnjaar" 2026. De exacte financiële consequenties voor de gemeente Dalfsen zijn op dit moment nog niet volledig in kaart gebracht.</i></p>
4	74	<p>Beleidsindicatoren</p> <p>U geeft aan dat er geen vergelijking is met andere gemeentes.</p> <p>1. Waarom is dat?</p> <p>Antwoord <i>Deze indicator komt niet uit de landelijke gegevens van Waar Staat Je Gemeente maar is een indicator die elke gemeente zelf moet opstellen. Er is dan ook geen landelijke gemiddelde van gemeenten tussen de 25 en 50.000 inwoners beschikbaar.</i></p> <p>2. Wat moet er gebeuren als we deze getallen wel in beeld willen hebben?</p> <p>Antwoord <i>Dan moeten er onderzoek gedaan worden naar gemeenten die vergelijkbaar zijn. Dit is haast onmogelijk omdat gemeenten onderling op diverse punten hun eigenheid hebben, zoals: voorzieningenniveau, bedrijfsvoering, wel of geen regiegemeente etc. Wel zou je van alle gemeenten in Nederland met een gelijke bevolkingssomvang de gegevens op kunnen vragen en hier een gemiddelde uit halen. Dit is echter een zeer tijdrovende en dus kostbare klus.</i></p>

5	81	<p>Forensenbelasting</p> <p>1. Hoe zijn de ervaringen met de heffing</p> <p>Antwoord <i>De aanslagen forensenbelasting 2024 zal in de eerste maanden van 2025 worden opgelegd. Pas dan is duidelijk of de woning 90 dagen ter beschikking stond aan eigenaar of huurder. Er zijn dus nog geen aanslagen opgelegd waardoor er geen ervaringen zijn met betrekking tot de heffing.</i></p> <p>2. Zijn er nog bezwaren o.i.d. binnengekomen</p> <p>Antwoord <i>Er zijn nog geen aanslagen opgelegd waardoor bezwaar maken nog niet mogelijk is.</i></p>
6	14	<p>Tekort</p> <p>Voor 2025 is het duidelijk maar voor 2026 e.v.</p> <p>1. Kan het college al een inzicht geven hoe de gemeente van plan is om met deze tekorten om te gaan?</p> <p>Antwoord <i>Eind 2024 wordt het project Zero based begroten opgestart. Dit project moet meer inzicht geven in onze beïnvloedbare taken en bijbehorende budgetten. De uitkomsten van dit project zijn input voor een traject om te komen tot een structureel sluitende begroting.</i></p> <p>2. Zijn of worden er maatregelen voorbereid?</p> <p>Antwoord <i>Concrete maatregelen worden nog niet voorbereid, we wachten eerst de uitkomst van het project Zero based begroten af.</i></p> <p>3. Wat zijn de gevolgen van het niet volledig sluitend maken van de meerjarenbegroting en het mogelijke toezicht van de provincie?</p> <p>Antwoord <i>Een niet volledig sluitende meerjarenbegroting heeft geen invloed op het provinciale toezichtskader zolang de jaarschijf 2026 structureel sluitend is.</i></p>
7	13	<p>Overschot beschermd wonen</p> <p>Welke overweging zijn er om niet het gehele overschot in te boeken?</p> <p>Antwoord <i>Conform het voorzichtigheidsprincipe boeken we niet het volledige resultaat in omdat resultaten uit het verleden niet altijd garantie bieden voor toekomstige resultaten.</i></p>
8	13	<p>Rentekosten en herstructurering leningen</p> <p>De rentelasten stijgen structureel met €500.000 door de omzetting van kortlopende naar langlopende leningen</p> <p>1. Welke overweging lagen er aan te grondslag om van kortlopend naar langlopend te gaan?</p> <p>Antwoord <i>Uit een liquiditeitsprognose bleek dat de gemeente Dalfsen 3 kwartalen de kasgeldlimiet zou gaan overschrijden. De toezichthouder, provincie Overijssel, zal nadat drie keer het limiet is overschreden, een plan van aanpak eisen van de gemeente Dalfsen om een kortlopende financiering om te zetten in een langlopende financiering. Dit hebben we voorkomen door een langlopende lening aan te gaan.</i></p> <p>2. Welke visie is er over toekomstige rentekosten?</p> <p>Antwoord <i>De langlopende leningen welke in het verleden zijn aangegaan zijn vastgelegd voor een rente van 1,225% en 1,275%. De rente is op dit moment een stuk hoger waardoor de verwachting is dat rentelasten de komende jaren blijven toenemen. Daarbij meegenomen dat de gemeente Dalfsen de komende jaren voor grote projecten komt te staan en dat de financieringsbehoefte alleen maar zal toenemen. Belangrijk is om op tijd de juiste keuze te maken met betrekking tot treasury.</i></p> <p>3. Nu de rente daalt bestaat er door herfinanciering de mogelijkheid om de lasten te verlagen?</p> <p>Antwoord <i>Herfinanciering is bij de gemeente alleen mogelijk door een kortlopende lening over om te zetten naar een langlopende lening. Indien een gemeente een langlopende lening afsluit dan is het niet mogelijk om versneld af te lossen. De langlopende lening van € 16 miljoen, welke dit jaar is aangegaan met een tarief van 3,192%, is voor een looptijd van 25 jaar vastgelegd. Rente kan alleen aan worden gepast na afloop van de looptijd. De huidige daling van de rente heeft dus geen invloed op de begrootte cijfers.</i></p>

9	151	<p>Investeringskredieten</p> <p>Voor 2026 en 2027 staan er behoorlijke bedragen genoemd ter vervanging van civiele kunstwerken</p> <p>1. Welke kunstwerken betreft dit?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Het betreft de vervanging van verkeersbruggen conform het in de raadsvergadering van 24 april 2023 vastgestelde MJOP Openbare Ruimte.</i></p> <p>2. En welke overwegingen liggen hier aan ten grondslag</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Deze bruggen worden vervangen i.v.m. technische gebreken van vooral betonschades in combinatie met verminderde draagkracht.</i> <i>Voorafgaand aan de vervangingen wordt een participatieproces opgestart voor de omgevingen en belanghebbenden.</i></p>
---	-----	---

#	Pag	Vraag
1	16	<p>onder b. en g. : woningen voor alle doelgroepen en inspelen op bewonersinitiatieven</p> <p>Kan hieruit worden gelezen dat nadrukkelijk ook voor ouderen woningen worden gerealiseerd en betekent dit dan ook bewonersinitiatieven voor en door ouderen, bijvoorbeeld een knarrenhof?</p> <p>Antwoord <i>Ja, dat klopt.</i></p>
2	20	<p>Woningbouwontwikkelingen</p> <p>Is er in de programmabegroting rekening gehouden met de mogelijkheid om de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk te combineren met een opvanglocatie voor vluchtelingen/asielzoekers?</p> <p>Antwoord <i>In de huidige en binnenkort vast te stellen woningbouwontwikkelingen is geen rekening gehouden met het realiseren van een opvanglocatie voor vluchtelingen/asielzoekers. Zou, indien gewenst, ingepast kunnen worden.</i></p>
3	20	<p>Hoe wordt ten aanzien van betaalbare woningen in de programmabegroting rekening gehouden met prijsopdrijvende aspecten als duurzaam en circulair bouwen?</p> <p>Antwoord <i>Door duurzaam en circulair te bouwen worden de woningen juist betaalbaarder. Alleen de investering wordt hoger. Er wordt gerekend met de voorwaarden die gelden vanuit het bouwbesluit.</i></p>
4	20	<p>Om de extra taken en werkzaamheden die de gemeenten hebben gekregen te kunnen uitvoeren en om de ambities te halen wordt ingezet op extra capaciteit. Geldt dit ook voor andere partijen in de keten zoals bijvoorbeeld woningcorporaties?</p> <p>Antwoord <i>Ja, wij zien bij de woningcorporaties de laatste jaren ook een opschaling in personeel door toenemende werkzaamheden (bijvoorbeeld op gebied van leefbaarheid, nieuwbouwen en verbouwen vanuit duurzaamheid).</i></p>
5	41	<p>Brede welvaart krijgt via de regiodeal vorm bij de ontwikkeling van recreatie en toerisme. Hoe worden deze aspecten van brede welvaart gemeten?</p> <p>Antwoord <i>Via Ruimte voor de Vecht zetten wij ons in voor de Brede Welvaart van het gehele Vechtdal. Om de ambities uit het uitvoeringsprogramma te bereiken, wordt financiering gezocht bij onder andere de Regio Deal van de Regio Zwolle. Om aanspraak te kunnen maken op de gelden uit de Regio Deal, wordt een gebiedsarrangement ontwikkeld met alle Ruimte voor de Vecht partners. In dit arrangement van projecten zitten ook projecten in van de gemeente Dalfsen of projecten die een bijdrage leveren aan de brede welvaart van de gemeente. Brede Welvaart is uiteraard meer dan enkel recreatie en toerisme. Dat is ook terug te zien in de projecten die eronder hangen. Denk aan het verkennen van vernieuwende woonconcepten in het landelijk gebied, duurzame bereikbaarheid van kernen en landelijk gebied, optimaliseren van fietsverbindingen, maar ook het beter benutten van de haven in Dalfsen. Er is geen specifieke meetmethodiek aan gehangen, behalve dat de projecten hun eigen mijlpalen en doelstellingen kennen. Het gebiedsarrangement wordt voor het einde van het jaar ingediend bij de Regio. U zult hierover, en over eventuele financiële gevolgen, t.z.t. geïnformeerd worden.</i></p>
6	42	<p>Economische stimulering</p> <p>Hoe krijgt de impact van de energietransitie op lokale ondernemers een plek bij het beleidsveld economische stimulering en hoe kunnen zij ondersteund worden bij duurzame economische groei?</p> <p>Antwoord <i>Via het duurzaamheidsbeleid krijgt de energietransitie impact voor lokale ondernemers. Het duurzaamheidsbeleid bevat diverse projecten waarbij duurzaam ondernemerschap wordt gestimuleerd inclusief een gezamenlijke aanpak tegen netcongestie.</i></p>
7	43	<p>Participatie</p> <p>Welke mogelijkheden biedt dit beleidsveld voor pilots waarin bijvoorbeeld mensen met een uitkering de mogelijkheid krijgen om zonder korting iets bij te verdienen?</p> <p>Antwoord <i>Binnen de kaders van de Participatiewet staat het beleidsveld open voor pilots die arbeidsinschakeling en financiële zelfredzaamheid bevorderen. Bijverdienen zonder korting is geen optie op grond van de wet. Als stimulans om weer te gaan werken kent de Participatiewet wel inkomensvrijlating, waarbij een deel van het inkomen niet in mindering gebracht wordt op de uitkering.</i></p>

Programmabegroting 2025 – Technische vragen

8	51	<p>Beschermd wonen/ beschermd thuis en maatschappelijke opvang Wordt in de programmabegroting op dit punt een koppeling gelegd met het beleidsveld “samen wonen”? Wordt deze groep ook als doelgroep aangemerkt bij hetgeen daarover genoemd wordt op pagina 16 onder b.?</p> <p>Antwoord <i>Ja. De mensen die uitstromen uit Beschermd wonen of maatschappelijke opvang zijn als aandachtsgroepen aangemerkt in Wet op de Volkshuiving en komen daaruit voortvloeiend terug in het Volkshuivingprogramma van gem. Dalfsen. Aan dit programma wordt integraal gewerkt.</i></p>
9	51	<p>Wat is de reden dat het gepresenteerde overschot (presentatie 14 okt) niet passend kan worden besteed?</p> <p>Antwoord <i>In-, door- en uitstroom in Beschermd wonen wordt met name bemoeilijkt door het ontbreken van woningaanbod voor uitstromers. Men blijft dan langer in Beschermd wonen, waardoor in- en doorstroom moeizaam is. Wachttijden lopen hierdoor op. Inzet van het product Beschermd Thuis ondersteunt wel de ingezette landelijke lijn (van Beschermd wonen naar beschermd thuis), maar is niet altijd een passend antwoord op de hulpvraag van de inwoner.</i></p>
10	51	<p>POH-jeugd: Een eerdere pilot was stilgezet waarna een evaluatie zou volgen. Wat zijn de belangrijkste conclusies uit deze evaluatie?</p> <p>Antwoord <i>Bij de helft van de jongeren die gezien zijn door de POH kon de vraag door de POH worden beantwoord (binnen een aantal gesprekken). De andere helft is doorverwezen naar jeugdhulp. De huisartsen zien de toegevoegde waarde van een professional die laagdrempelig vragen oppakt en die zelf kortdurende, lichte ondersteuningsvragen kan beantwoorden. De huisartsen willen dat, bij een vervolg op de pilot, de professional verbonden is aan de gemeente. Binnen de gemeente Dalfsen gaan de huisartsenpraktijken werken met een jeugdondersteuner in plaats van een POH-jeugd. Dit is een professional vanuit de gemeente die direct lichte jeugdhulp kan bieden en onder verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Bij de POH-jeugd ligt de verantwoordelijkheid bij de huisarts. De jeugdondersteuner gaat in alle kernen werken zodat ouders en/of jongeren hier laagdrempelig terecht kunnen. De huisarts kan ouders/jongeren doorverwijzen naar de jeugdondersteuner.</i></p>
11	69	<p>Communiceren op B1 Wat is er in de afgelopen periode gebeurd om deze doelstelling te bereiken en wanneer kunnen we de genoemde memo verwachten?</p> <p>Antwoord <i>Naar aanleiding van de motie Klare Taal is er een schrijfwijzer ontwikkeld. Verder is er onderzocht in hoeverre kunstmatige intelligentie (AI) ondersteuning kan bieden bij het opstellen van begrijpelijke teksten. In een memo die u ontvangt in Q1 wordt u nader geïnformeerd.</i></p>
12	77	<p>Verbonden partijen Financiering wordt krappere; taken en verantwoordelijkheden nemen toe: Zijn er afspraken gemaakt met de verbonden partijen hoe hiermee om te gaan?</p> <p>Antwoord <i>Op dit moment zijn er nog geen concrete afspraken gemaakt met de verbonden partijen over te nemen maatregelen m.b.t. krappere financiering en het toenemen van taken en verantwoordelijkheden. Wel is er, namens een groot aantal Overijsselse gemeenten waaronder Dalfsen, een brief naar de vier GR-en (GGD, OD, VRIJ en RSJ) gestuurd met daarin een oproep om potentiële, concrete en onderbouwende ombuigingsmaatregelen voor te bereiden.</i></p>
13	PPN	<p>Waar zijn de op pagina 9 in het PPN genoemde projecten opgenomen in de programmabegroting?</p> <p>Antwoord <i>Van deze projecten wordt in de PPN aangegeven dat deze de komende jaren tot uitvoering komen. Deze zijn nu nog niet concreet in de begroting opgenomen omdat de planvorming nog niet afgerond is of nog moet starten. Bijvoorbeeld het IHP is onlangs aan de raad ter besluitvorming aangeboden, concrete uitwerking voor de begroting (KEC Nieuwleusen) vindt op dit moment plaats. Eind dit jaar zal het MJOP openbare ruimte ter besluitvorming aangeboden worden en is dan ook nog niet verwerkt in de begroting. Dit geldt ook voor de andere projecten.</i></p>
14	PPN	<p>In de PPN zijn meerdere PM posten opgenomen. Zijn deze in de begroting allemaal voorzien van een financiële vertaling?</p> <p>Antwoord <i>Nee, zie het antwoord op vraag 13.</i></p>
15	PPN	<p>Hoe is de opmerking in de PPN (pag.25) over een structurele stelpost voor het BTW compensatiefonds opgenomen in de programmabegroting?</p> <p>Antwoord <i>In de raming van de algemene uitkering is rekening gehouden met een structurele verhoging als gevolg van de ruimte in het BTW-compensatiefonds.</i></p>

Programmabegroting 2025 – Technische vragen

16		<p>Leges parkeerkaart gehandicapten Welke legeskosten betalen gehandicapten bij de aanvraag van een parkeerkaart? En welke legeskosten zijn van toepassing bij een vervolgaanvraag? Hoe wordt hierbij omgegaan met herkeuren / niet herkeuren?</p> <p>Antwoord <i>Momenteel is het tarief voor een aanvraag van een parkeerkaart € 118,35. Dit tarief geldt zowel voor een nieuwe als voor een vervolgaanvraag. Naar aanleiding van een ongevraagd advies van de participatieraad wordt voorgesteld het tarief voor een gehandicaptenparkeerkaart zonder keuring naar beneden bij te stellen. U ontvangt hierover nog een raadsmemo. Het voorstel zal worden meegenomen in het raadsvoorstel legesverordening 2025.</i></p>
17		<p>Rentekosten Kan er van de 500K extra structurele rentelasten een nadere toelichting en detaillering worden gegeven?</p> <p>Antwoord <i>Er is een lineaire lening aangegaan van € 16 miljoen voor een rente percentage van 3,192%. Dit betekent voor het jaar 2025 extra rentelasten voor een bedrag van € 502 k. ((208/360 dagen x 16 mlj.) + (152/360 x 15,4 mlj.)). In verband met een jaarlijkse aflossing van € 640 k. zal de rentelasten gedurende de komende jaren afnemen.</i></p> <p><i>Zie aanvullend ook het antwoord op vraag 8 van D66.</i></p>
18	14	<p>Zero based begroten als toekomstig stuurmiddel Welke extra informatie levert ZBB op in vergelijking met de huidige systematiek?</p> <p>Antwoord <i>Zero Based Begroten (ZBB) is een middel dat we inzetten om inzicht te krijgen in welke keuzes er zijn om ambities, taken en middelen met elkaar in balans te krijgen. Een belangrijk element van Zero Based Begroten is het in kaart brengen per taak/beleidsveld: wettelijke verplichting, beleidsruimte en eventuele aanvullende eigen ambitie. En vervolgens daaraan de gekoppeld: de benodigde middelen. ZBB heeft een link met het project Optimalisatie P&C cyclus waaronder de doelenbomen. Belangrijk bijkomend voordeel van ZBB is dat de betrokkenheid van medewerkers wordt vergroot, doordat budgetten opnieuw moeten worden verantwoord door een koppeling tussen ambities, taken en middelen. ZBB heeft niet tot doel om te komen tot bezuinigingen, mogelijk is dit een bijvangst maar dat is vooraf niet vast te stellen.</i></p>
19		<p>OZB – antwoord bij aanvullende technische vraag Geschreven wordt: “Dus in twee jaar tijd samen €881.504 voor het begrotingsjaar 2025” Wat betekent dit concreet?</p> <p>Antwoord <i>In 2024 is korting op de algemene uitkering van het gemeentefonds gerepareerd door het bedrag van € 426 k. op te nemen als extra baten uit de OZB eigen woningen. Door het college wordt voorgesteld om ook de korting op de algemene uitkering in 2025 te repareren. In het begrotingsjaar 2025 gaat het om een bedrag van € 456 k.</i> <i>Concreet betekend dat er in 2 jaar tijd een bedrag van € 882 k. extra wordt doorbelast aan de woning eigenaren via de OZB. Dit om de korting van de algemene uitkering uit de gemeentefonds te repareren.</i></p>

#	Pag	Vraag
1	13	<p>Overschot beschermd wonen</p> <p>Is er al duidelijkheid, waar precies dit bedrag ad 600k in het sociaal domein ingezet gaat worden? Wordt dit ingezet voor nieuwe plannen of om tijdelijke problemen op te lossen?</p> <p>Antwoord <i>Dit is niet concreet aan een bepaalde taak toe te schrijven. Op diverse onderdelen binnen het sociaal domein zijn de ontvangsten vanuit het Rijk niet toereikend om de uitgaven te dekken. Het overschot beschermd wonen wordt als algemeen dekkingsmiddel o.a. hiervoor ingezet.</i></p>
2	18	<p>Ondersteuning lokale energie-initiatieven</p> <p>De financiële omvang en impact van dit pakket is nog niet bekend. In 2025 wordt het pakket aangeboden en de jaren erna aan de lokale initiatiefnemers.</p> <p>1. Wanneer in 2025 wordt het aangeboden?</p> <p>Antwoord <i>Dit zal in de eerste helft van 2025 zijn.</i></p> <p>2. Kan er nu een indicatief bedrag worden aangegeven?</p> <p>Antwoord <i>Nee, dat is nog niet mogelijk.</i></p> <p>3. Zo niet, wat is de reden, welke factoren spelen hierin mee?</p> <p>Antwoord <i>We maken een menukaart gereed voor toekomstige energieprojecten. We hebben geen zicht op wanneer deze projecten zich melden en welke ondersteuning gewenst is.</i></p>
3	18	<p>Afval</p> <p>Nieuw contract met vergoedingen voor huishoudelijke PMD is nog niet bekend, terwijl het inmiddels bijna eind oktober is.</p> <p>1. Voor een betrouwbare overheid zou het toch vanzelfsprekend moeten zijn dat er op tijd een nieuw contract ligt?</p> <p>Antwoord <i>Uiteraard, de VNG en NVRD (branchevereniging voor afval- en reinigingsmanagement) zijn namens gemeenten vertegenwoordigd aan de onderhandelingstafel. Van deze partijen krijgen wij signalen dat een nieuwe en/ of soortgelijke overeenkomst genaderd wordt vóór 1 januari 2025.</i></p> <p>2. Als er toch een tijdelijke oplossing geboden gaat worden (veel dubbel werk). Waar denkt u dan aan?</p> <p>Antwoord <i>Als er geen nieuwe overeenkomst is vóór 1 januari 2025 lijkt er door alle partijen aan de onderhandelingstafel overeenstemming te zijn over een (tijdelijke) overgangperiode met mogelijk elementen die ook in de oude overeenkomst waren opgenomen. Indien tegen alle verwachtingen in geen dienstverleningsovereenkomst voor PMD tot stand komt, dan wordt er onttrokken uit de voorziening en vindt er gedurende het jaar (2025) geen wijziging van tarieven plaats.</i></p>
4	19	<p>Omgevingsdienst IJsselland</p> <p>Deze dienst is niet zelfstandig robuust. Kan een indicatie gegeven worden van de financiële gevolgen en mogelijke kosten waar rekening mee moet worden gehouden?</p> <p>Antwoord <i>Uit een eerste toetsing blijkt dat de Omgevingsdienst IJsselland circa 20% onder de landelijke norm presteert, zowel wat betreft beschikbare financiële middelen als personele capaciteit. De gemeente Dalfsen zal de geconstateerde tekorten en de bijbehorende financiële behoeften meenemen in de gesprekken met het Rijk met het oog op het zogenoemde "ravijnjaar" 2026. De exacte financiële consequenties voor de gemeente Dalfsen zijn op dit moment nog niet volledig in kaart gebracht.</i></p> <p><i>Zie aanvullend ook het antwoord op vraag 3 van D66.</i></p>

Programmabegroting 2025 – Technische vragen

5	23	<p>Indicatoren Hier staat alleen woninginbraken. Is het aantal indicatoren (1 stuks) niet wat summier voor zo'n veelomvattend beleidsveld?</p> <p>Antwoord <i>Hoewel woninginbraken momenteel als belangrijkste indicator worden genoemd, wordt de veiligheid in bredere zin gemonitord en geëvalueerd (veiligheidsmonitor en politiecijfers). Wij verwijzen u naar pag. 34 en 153 van de begroting, daar staan meer indicatoren. Het linkje tussen de tekst en indicator op pag. 22/23 en die van 34 + 153 ontbreekt in de begroting.</i></p>
6	23	<p>Beheer en openbare ruimte Waar staat de term "Goud" voor? Is dit "het Beste voor de hoogste prijs"?</p> <p>Antwoord <i>"Goud" staat voor het niveau waarop het duurzaam terreinbeheer wordt toegepast. Er is een keuze tussen "Zilver" of "Goud". De gemeenteraad heeft in januari 2008 startnotitie klimaat, en duurzaamheidsbeleid vastgesteld. Onderdeel van deze start notitie is dat de afdeling onderhoud en beheer het beheer van de buitenruimte uitvoert onder het certificaat duurzaam terreinbeheer niveau "Goud".</i></p>
7	26	<p>Openbare verlichting Energieverbruik vermindering met 3 % t.o.v van 2020 door LED. Is dit niet bar weinig? Graag een toelichting hierop.</p> <p>Antwoord <i>Gemiddeld wordt er 10 Watt bezuinigd per lichtbron. De branduren zijn 4200 per jaar. Er worden 2450 lichtbronnen vervangen wat neerkomt op een bezuiniging van 102.900 kWh per jaar.</i></p>
8	33	<p>Indicator uitvoering programmaplan Wij zien voor de jaren 2025-2028 steeds 90%. Is dit juist? Er moet toch voortgang zijn bij de uitvoering?</p> <p>Antwoord <i>De implementatie van de Omgevingswet is achter de rug. We hebben gedaan wat we moesten doen voor de invoering van de Wet. Nu voeren we de Wet uit. Wel moet het nieuwe omgevingsplan worden opgebouwd en dat moet op 31 december 2031 voldoen aan de eisen van de Omgevingswet. Dat is de laatste 10%. Tot dan hebben we het tijdelijke deel van het omgevingsplan en daar kunnen we mee werken. Misschien lukt het om het plan in 2028 af te hebben, dat zou een mooie prestatie zijn. Maar gelet op de omvang van de operatie, is dat niet te verwachten.</i></p>
9	38	<p>Wonen en bouwen Wat is het nadeel op apparaatskosten? Hoe moeten we dit zien, kosten door Omgevingsvisie zijn toch lager?</p> <p>Antwoord <i>Apparaatskosten zijn toegenomen als gevolg van extra formatie dat bij de PPN is aangevraagd. Het betreft de volgende functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kwartiermaker Centrummanagement</i> • <i>Ambtelijke capaciteit versnellen woningbouw</i> • <i>Uitbreiding formatie Omgevingswet</i> <p><i>Voor nadere uitleg verwijzen we naar de onderbouwingen in de PPN.</i></p> <p><i>De implementatie van de Omgevingswet zorgt voor een omslag naar een systeem waarbij activiteiten in beginsel worden gereguleerd door middel van algemene regels en door meldingsplichten/informatieplichten, in plaats van dat omgevingsvergunningen worden verleend voor die activiteiten. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft een verschuiving plaatsgevonden van vergunninglichtige- (legesgenererende) taken naar meldingsplichtige (niet-legesgenererende) taken. Zo is voor het (ver)bouwen van een woning de technische uitwerking vaak niet langer vergunningplichtig, maar vergunningvrij of meldingsplichtig. Daarmee verschuift een deel van de werkzaamheden en vervalt de daarmee gepaard gaande baten voor vergunningverlening.</i></p>
10	40	<p>Belangrijke ontwikkelingen Kunt u een overzicht geven wat er al aan kavels verkocht is in 't Febriek II?</p> <p>Antwoord <i>Stand van zaken 21-10-24: In totaal zijn er 16 bouwkavels op 't Febriek Zuid II. Daarvan is één kavel verkocht en de rest in optie of in uitgifte.</i></p>

11	56	<p>Jeugdzorg Gaan alle huisartsenpraktijken meedoen aan de POH-jeugd? Antwoord <i>Zie beantwoording 10 CU.</i></p>
12	60	<p>Indicatoren Het betreft 3 stuks beginnende bij absoluut verzuim. We zien deze indicatoren ook op bladzijde 46. Qua periode staat er een ander jaartal en getallen verschillen. Hoe moeten we dit duiden? Antwoord <i>De aantallen op pagina 60 zijn oude cijfers van een eerder schooljaar. Deze zijn per abuis niet aangepast naar de nieuwe cijfers van 2023. De aantallen op pagina 46 zijn correct.</i></p>
13	65	<p>Maatwerkvoorzieningen.</p> <p>1. Kijkt u bij fiattering ook naar inkomen? Antwoord Gemeenten mogen geen algemene inkomensgrens stellen voor de Wmo.</p> <p>2. In het kader van zelfredzaamheid hebben sommige inwoners zwaardere accu's op de scootmobielen gekregen en anderen niet, ondanks de indicatie. Wat is het beleid op dit gebied? Antwoord Uitgangspunt is dat de gemeente geen 2e accu of een grotere en /of zwaardere accu dan de standaard geleverde accu, behorend bij de geleverde fiets en / of scootmobiel, verstrekt. De scootmobiel is bedoeld voor het vervoer over middellange afstand in de directe woon- en leefomgeving. Wanneer er gegronde redenen zijn kan gemeente afwijken van dit beleid middels een hardheidsclausule.</p>
14	76	<p>Algemene baten en lasten, renteomslag Wij gaan rekenen met een renteomslag. Kunt u dit nader duiden, want een voordeel van 744k is m.i. een papieren voordeel. Klopt dit? En in hebben we dit in het nabije verleden niet afgeschaf? Antwoord <i>Dit is inderdaad een papieren voordeel (vestzak, broekzak verhaal). De laatste jaren was de renteomslag 0 %. Door de stijgende rentes en ook de aangetrokken lening stijgen de rentekosten en kan het renteomslagpercentage niet meer gehandhaafd kan worden op 0 %. De BBV schrijft voor dat wanneer de werkelijke omslag meer dan 0,5 % afwijkt van de geraamde omslag we de omslag moeten herrekenen. Op begrotingsbasis zien we nu al dat 0 % niet reëel is maar dat dit 1% moet zijn.</i></p>
15	88	<p>Open-einde-regelingen sociaal domein Door de vergrijzing, toename WMO en jeugdwet is hier een hoog risico-score.</p> <p>1. Wat zijn de belangrijkste risico s die worden verwacht door deze open regelingen? Antwoord <i>Zoals vermeld in de begroting is het risico dat meer mensen een beroep doen op de regelingen dan vooraf begroot. Als gemeente hebben we hierop een beperkte invloed. Denk hierbij aan vergrijzing of veranderende economische invloed op de aantallen in de bijstand.</i></p> <p>2. Welke beheersmaatregelen zijn reeds geïmplementeerd en hoe effectief zijn die? Antwoord <i>Er wordt ingezet op preventie en algemene laagdrempelige voorzieningen waarmee zwaardere zorg voorkomen of uitgesteld wordt. Ook richten het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zich op de ontwikkeling van zorg naar welzijn en wordt er lokaal en regionaal gewerkt aan ketenaanpakken op onder andere mentaal welbevinden en preventie. Omdat WMO en Jeugdzorg open-einde regelingen betreffen zijn de effecten van deze beheersmaatregelen niet jaarlijks te meten. Het effect zal moeten blijken na een aantal jaren en op basis van gemiddelden over deze jaren. De inzet op monitoring en het gebruik van lokale dashboards dragen hieraan bij.</i></p> <p>3. Hoe worden de kosten van de regeling gemonitord en bijgestuurd? Antwoord <i>Er wordt steeds meer ingezet op monitoring van gegevens en het gebruik van lokale dashboards. Daardoor weten we beter wanneer we budgetten overschrijden en krijgen we beter inzicht in de onderdelen waar wel invloed op hebben en kunnen mogelijk beleid hierop</i></p>

Programmabegroting 2025 – Technische vragen

		<p><i>aanpassen.</i></p> <p>4. Hoe worden mogelijke overschrijdingen besproken met gemeentebestuur?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Dit gebeurt onder meer via de reguliere portefeuillehouder overleggen en de reguliere P&C cyclus.</i></p>
16	109	<p>Ziekteverzuim Ligt nog altijd boven het streven. Gaat het hierom kort- of langdurig verzuim?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Het ziekteverzuimpercentage van 5,4% is een afspiegeling van diverse ziekteverzuimcategorieën: Kort verzuim < 7 dagen; Middellang verzuim >=7 < 42 dagen; Lang verzuim >= 42 < 365 dagen en Extra lang verzuim >= 365 dagen.</i></p>
17	142	<p>Centrummanagement Wat houdt de rol van centrummanager in en is dit een fulltime-time job? Kan deze ook voor andere kernen worden ingezet?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Samen met Ondernemend Dalfsen streven we naar een levendig en ondernemend centrum van Dalfsen. Met elkaar hebben wij de ambitie om de positie van ons dorp aan de Vecht verder te versterken. Voor de consument is er toch niets leukers dan te winkelen en te genieten op een terrasje in een dorp waar gezamenlijk veel activiteiten worden ondernomen en fantastisch aanbod aan winkels en horeca aanwezig is!</i></p> <p><i>Om bovenstaande ambitie te helpen realiseren wordt een centrummanager gezocht. Concreet kan de centrummanager direct aan de slag gaan met het voorkomen – en tegengaan van leegstand. De nog vast te stellen Detailhandelsstructuurvisie is hierbij een belangrijke leidraad.</i></p> <p><i>Ondernemers in het centrum bruisen ook van ideeën met betrekking tot promotionele activiteiten en evenementen. De centrummanager coördineert deze en geeft ondersteuning bij de uitvoering.</i></p> <p><i>Gedacht wordt aan een invulling van 8-16 uur in de week. In eerste instantie gedacht voor alleen Dalfsen, maar wellicht dat de centrummanager ook in andere kernen ingezet kan worden.</i></p>
18	142	<p>Strategische beleidsvisie re-integratie inwoners Hoe wordt het benodigde budget voor externe expertise verantwoord en welke specifieke externe kennis of vaardigheden zijn noodzakelijk voor de succesvolle implementatie van de nieuwe beleidsvisie op re-integratie t.o.v werkgeverspunt wat we al hebben binnen de gemeente?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>Inzet van externe expertise vindt altijd plaats in afstemming met de deskundigheid die we binnen de gemeente al hebben en alleen aanvullend op de interne kennis en capaciteit. Externe expertise is in elk geval nodig voor het maken van een gedegen doelgroepanalyse die landelijke en lokale ontwikkelingen in de doelgroep analyseert en koppelt. Daarnaast is mogelijk externe expertise nodig met specifieke kennis van de Participatiewet, landelijke ontwikkelingen of de doelgroepen die we vanuit de Participatiewet begeleiden. Ook kan specifieke juridische of financiële expertise nodig zijn voor de ontwikkeling van de toekomstvisie van Stichting Dalfsen Werkt. Deze visie wordt in samenhang en vanuit de beleidsvisie ontwikkeld, omdat de stichting een belangrijk re-integratie-instrument is in Dalfsen.</i></p>
19	143	<p>Organisatieontwikkeling Wat wordt met budget van 75k gedaan?</p> <p><u>Antwoord</u> <i>2024 was de start van de organisatie ontwikkeling. Dat is in 1 jaar niet af en zal de komende jaren ook aandacht moeten hebben. Het betreft niet alleen een aanpassing van de structuur maar evenzo belangrijk is de gewenste cultuur. Daar zijn in de komende jaren ook trainingen en bijeenkomsten voor nodig; hoe geven we invulling aan onze missie en visie. Hoe laden we onze kernwaarden en welk (voorbeeld) gedrag hoort daarbij. Daarnaast loopt ons leiderschapstraject voor CMT en TL in 2025 nog door en zijn er op teamniveau ook trainingen in persoonlijke leiderschap.</i></p>

#	Pag	Vraag
1	RVS	<p>Voorstel OZB reparatie</p> <p>Is het mogelijk om de OZB-stijging te koppelen aan de waarde van de (eigen) woning?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>Het tarief van de OZB is op basis van de Waarde onroerende zaken. Ofwel de OZB is gekoppeld aan de waarde van de (eigen) woning. De reparatie wordt alleen toegepast bij woning eigenaren omdat daar ook de korting over wordt berekend.</i></p>
2	17	<p>Openbaar vervoer</p> <p>“Elke kern een mobiliteitshub”: is hier een tijdspad voor?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>We gaan eerst een plan maken hoe we dit vorm willen geven. Het opstellen van het plan is opgenomen in het uitvoeringsplan verkeer voor 2024-2026. Daarnaast gaan we een start maken met de realisatie van het plan. Als eerste gaan we bezig met de pilot mobiliteitshub bij station Dalfsen. De voorbereidingen zijn hiervoor in volle gang en de uitvoering hiervan is eind 2025, begin 2026.</i></p>
3	18	<p>Energietransitie</p> <p>Er komen diverse tijdelijke rijksregelingen om inwoners te ondersteunen. Waar mogen wij dan aan denken en hoe worden inwoners geïnformeerd?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>Het gaat om een regeling voor mensen in (energie)armoede. Wij verzorgen en vergoeden energiebesparende maatregelen voor inwoners met een kleine beurs. Wij benaderen de doelgroep zo gericht mogelijk, in samenwerking met domein Samenleving. Deze regeling loopt nog tot eind 2025.</i></p> <p><i>Een tweede regeling is een isolatiesubsidie voor inwoners met een slecht geïsoleerde woning, die kan worden gestapeld met de ISDE-subsidie. Communicatie proberen we zowel gericht op de doelgroep als in algemene zin (persberichten) uit te voeren. Deze regeling loopt nog tot eind 2028.</i></p>
4	19	<p>Plattelandsvisie</p> <p>Deze is wederom in de tijd weggezet, nu voor 2025. Aan welk kwartaal moeten wij denken? En wat is de reden voor het uitstellen?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>Een deel van de reden ligt aan het veranderend politiek klimaat en de (beleids-)onzekerheid die dit met zich meebrengt en capaciteitsproblemen v.w.b. het inkooptraject. De uitvraag richting bureaus voor ondersteuning wordt z.s.m. uitgezet. Daar volgt een concrete planning uit die wij met u delen.</i></p>
5	20	<p>Leges omgevingswet</p> <p>Voor een deel van de werkzaamheden binnen VTH (vergunningsvrij of meldingplicht, voorheen vergunningplicht) kunnen geen leges meer worden geheven. In hoeverre worden voor de omgevingsplanactiviteiten (waarover wel leges geheven kunnen worden) nu en in 2025 kostendekkende leges geheven? Wat zijn hierbij de eerste ervaringen over 2024?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>Op grond van Europese wet- en regelgeving mag zogenaamde kruissubsidiering worden toegepast. In de Gemeentewet is wettelijk bepaald dat de geraamde baten de geraamde lasten niet mogen overschrijden, kortom de kostendekkendheid dient wettelijk onder de 100% te blijven. Binnen de legesverordening bestaat dan de mogelijkheid om deze resultaten van Titel 2 (Omgevingswet) te combineren met de resultaten van Titel 1 (Algemene dienstverlening) van de legesverordening.</i></p> <p><i>Op basis van de verwachte aantallen producten 2024 en de vastgestelde legestarieven 2024 verwachten wij een 96% kostendekkendheid. Ook voor 2025 borduren we voort op het legesstelsel zoals dat vanaf inwerkingtreding Omgevingswet is opgezet. Uitgangspunt bij het opstellen van de tarieventabel 2025 is wederom een kostendekkendheid van 100%.</i></p>
6	50	<p>Inburgering en Participatie</p> <p>Het is nog niet in te schatten of er een beleidswijziging komt. Kan wel worden aangegeven hoe wij het gezamenlijke doel moeten lezen? En kan “het streven naar” concreet worden benoemd?</p> <p>Antwoord</p> <p><i>Het gezamenlijk doel van de gemeente en de samenwerkingspartners op het gebied van</i></p>

Programmabegroting 2025 – Technische vragen

		<p><i>statushouders is dat statushouders zo goed mogelijk integreren en zelfredzaam worden. Bij elke inzet of activiteit wordt bekeken of dit bijdraagt aan de zelfredzaamheid en/ of integratie van statushouders. Onze doelstelling is om iedere statushouder binnen 6 maanden actief in een passend participatietraject te plaatsen.</i></p>
7	51	<p>Jeugdondersteuner Is deze (nog) in te zetten als jeugdondersteuner structureel? En aan hoeveel fte moeten wij denken? Antwoord <i>De jeugdondersteuner staat structureel in de begroting. Het gaat hierbij om 0,77- 0,88fte.</i></p>
8	52	<p>WMO Er is sprake van een stijgende vraag. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om de doorstroom te bevorderen. Aan welke mogelijkheden moeten wij denken? Antwoord <i>Het afschalen binnen intensiteit van Wmo producten is één van de mogelijkheden om doorstroom naar een lichtere vorm ondersteuning te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door een combinatie met voorliggende voorzieningen te maken. Denk daarbij aan de inzet van indicatieloze dagbesteding of de uitprobeerdienst.</i></p> <p><i>Door de moeizame toeleiding naar de Wlz en GGZ ontstaan lange wachttijden voor behandeling van GGZ-problematiek. Projecten als Ontmoeting in de wijk kunnen in combinatie met een ambulante begeleiding net het verschil maken in het stabiliseren van een situatie. Dat neemt niet weg dat we lokaal de uitwas zien van landelijk beleid, waar wij geen directe invloed op hebben.</i></p>
9	63	<p>Subsidie BalkInn Hoe moeten wij het voordeel van 117000,- euro zien? Antwoord <i>In 2024 is een eenmalige incidentele subsidie verstrekt aan de Balkinn van €150.000. In de analyse van 2025 t.o.v. 2024 resulteert dit in een voordeel van een gelijke omvang aangezien we hier in 2025 geen kosten meer hebben. Abusievelijk is in de begroting een bedrag van €117.000 vermeld maar dit moet €150.000 zijn waardoor de post overige afwijkingen wijzigt naar €2.000 voordeel.</i></p>
10	69	<p>Toegankelijk, herkenbaar en begrijpelijk communiceren Wordt het eventueel aanpassen van de huisstijl in het kader van het project 'begrijpelijk communiceren' in 2025 nader onderzocht en in hoeverre bevat dit project hiervoor de benodigde middelen? Antwoord <i>Ja, er loopt een onderzoek en er volgt daarop uiterlijk in Q1 een voorstel hoe de huisstijl eraan kan bijdragen dat onze communicatie duidelijk herkenbaar en goed te begrijpen is. Onze dienstverlening wordt steeds verder gedigitaliseerd waarin de gemeente als afzender duidelijk herkenbaar moet blijven. Voor reguliere aanpassingen van de huisstijl zijn middelen beschikbaar, voor een complete restyle van de huisstijl zijn geen middelen beschikbaar.</i></p>
11	151	<p>Investeringskredieten Er wordt gesproken van 3 investeringen: Joskin graankieper, bestelbus elektrisch (3 stuks) en Goupil elektrisch zijn t.o.v. de begroting 2024 fors naar boven bijgesteld. Wat is hiervoor de reden? Antwoord <i>De aanschafprijzen van deze investeringen zijn de laatste jaren gestegen. Deze bedragen zijn aangepast in de investeringsbegroting zodat deze weer sluitend is.</i></p>
12	151	<p>Er staat voor 2026 een nieuwe tractor sportvelden op de begroting, wordt er overwogen om dit uit te besteden? Antwoord <i>Een tractor in de buitendienst wordt ingezet voor meerdere werkzaamheden. Deze tractor wordt het meest ingezet op de sportvelden en daarnaast wordt deze gebruikt voor de gladheidsbestrijding, het knippen van de hagen en het ruimen van het herfstblad. Deze tractor wordt minimaal 1000 uur per jaar ingezet. Dit houdt in dat de uur prijs bij eigendom een stuk lager is dan het inhuren van een tractor.</i></p>